Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 15 (575) * miercuri 20 feb. 1957 * 4 pag. 15 bani

PE URMELE LUI 1907

Pionierii din comuna Flăminzi au organizat o adunare tematică cu totul deosebită: „Pe urmele lui 1907". Adunarea a avut loc, în ziua de 15 februarie 1957, ziuă în care, acum 50 de ani, a început răscoala acolo. Tot ceea ce au cercetat în legătură cu 1907, tot ceea ce au aflat de la bătrînii din satul lor, toate cîntecele sau poeziile culese, le-au trecut într-un jurnal. Astfel de adunări vor avea loc și în alte comune și se vor ține chiar în ziua cînd a avut loc răscoala în comuna respectivă. Iar jurnalul... jurnalul început la Flăminzi, se transmite pentru însemnări de la o unitate la alta. Așa dar pionierii vor alcătui o carte: „Pe urmele lui 1907".

După cum v-am spus mai înainte, pionierii clasei a V-a din Flăminzi au și ținut adunarea. O adunare interesantă. Dar și mai interesantă a fost pregătirea adunării, cercetările făcute, vizitarea locului unde a fost curtea boierească, drumul parcurs de răsculați. Să vă povestesc despre toate acestea mi-ar fi greu. De aceea am să vă redau doar ceea ce au aflat copiii de la unul din bătrînii din sat.

LA MOȘ MITRU CIREȘ

Moș Mitru Cireș e bătrîn ca vremea. Plete albe, mustățile și barba ninse de iernile vieții. Și, dacă nu l-ai întîlni mai în fiecare zi, ai crede că e un erou din cine știe ce poveste. Dar pionierii îl cunosc, știu că a trecut de 80 ani și că a participat la răscoala din 1907. De aceea cînd au început să cerceteze, grupa a II-a s-a grăbit să se ducă la el.

— Moșule, te rugăm povestește-ne din anii de demult. Cum a fost la răscoală? Cum a început? Spune-ne te rugăm!

— Apăi, începu moșul, pe atunci erau timpuri grele. Grele de tot. Prin părțile noastre a fost aspră iarna în anul acela. In vatră nu era foc, bucata de mămăligă cu zeamă lungă n-o aveam în fiecare zi. Și copiii..., copiii ni se stingeau de foame. Moșia era a prințului Dumitru Sturza. Dar pe el parcă l-a văzut vreodată un om de-al nostru? Numai pe la Paris trăia. Aici la moșie, în anul acela de pomină, avea un arendaș și-un vechil care legau și dezlegau toate.

Era înspre primăvară... Zăpezile se scurseseră și oamenii trebuiau să iasă la arat. Iorgu Constantinescu, vechilul, tot nu venea... Pentru că, să știți, primăvara se lua pămînt în arendă de la boier. Lua fiecare cît îl ducea spinarea și brațele, că vite erau puține.

Au trecut așa vreo două săptămîni. Vremea aratului se apropia din ce în ce. In sfîrșit ni se dădu știre că joi 15 februarie vine conu Iorgu. Oamenii s-au adunat la primărie încă din zori, dar trăsura a apărut abia la amiază. Parcă o văd și astăzi. O trăsură mare, frumoasă, trasă de doi cai roibi.

— Te-am așteptat, boierule.

— Bine ați făcut, răspunde el într-o doară. Mai așteptați, că eu mă duc la cumnatu-meu să iau ceva în gură, că n-am mîncat de dimineață.

— Apoi nici noi, cocoane, n-am mîncat așteptîndu-te.

Boierul n-a zis nimic. A plecat și dus a fost.

La început noi am rămas. L-am așteptat un ceas, două. Dacă am văzut că nu mai vine, am pornit cu tot convolul la Cernei, cumnatu-său. Eram supărați. In fiecare clocotea mînia. Aici, la primărie, îl așteptau oamenii pentru învoieli, și el se dusese să mănînce. Cînd am ajuns, de la poartă au început să strige oamenii:

— Ieși afară, boierule!...

— Hai să facem tocmelile...

— Sîntem flămînzi!

Vechilul, un om înalt și spătos, a ieșit afară cu capul gol, cu un șervet prins la vestă, așa cum mînca, și a strigat:

— Ce căutați aici? Nu mă lăsați să-mi tihnească nici mîncarea? Eu nu mai sînt vechil.

— Cum? Atunci de ce n-ai spus asta, acolo în drum, la primărie? a strigat Gheorghe Dochițescu.

Conu Iorgu s-a înfuriat. Cum? Un necioplit, un țăranoi, să-l înfrunte pe el? Și pleosc! îi trage o palmă de-l umple sîngele. Cînd au văzut oamenii una ca asta, n-au mai putut răbda. Foamea, frigul și amarul nu mai încăpeau în noi. Trifan și Grigore Grosu, cei care i-au îndemnat pe oameni să meargă la boier acasă, numai ce mi-l înșfacă pe cocon, îl trag în grămadă și îl duc pe sus la primărie. Ceea ce am făcut noi era o mare îndrăzneală.

— Așa, nu ne dai pămînt?

— Vrem pămînt...

— Hai să ni-l luăm singuri fraților, e dreptul nostru... Așa strigau oamenii.

Pe drum, unii s-au speriat.

— Ce, parcă te poți pune cu boierii? murmurau cei fricoși.

— O să aducă oaste, strigau alții.

Unii s-au împrăștiat, alții, cei mulți și îndrăzneți, cei cărora le ajunsese cuțitul la os, au pornit la curte. Acolo însă se auzise de întîmplarea cu vechilul și se ascunseră cu toții. Atunci oamenii au pornit să-și ia ce era al lor, avutul stors de boier din munca lor.

Vestea răscoalei s-a întins. Pînă seara a cuprins și Uricenii, și Frumușica, a ajuns pînă hăt departe.

Acesta a fost începutul. O flacără și vîlvătaia a fost gata.

*

In jurnalul lor pionierii din Flăminzi au trecut nu numai povestirea lui Moș Mitru, dar și ceea ce le-a povestit bătrînul învățător N. Simionescu, și ceea ce au aflat de la Dumitru Gogescu și poezia Mariei Ivasuc.

Acum jurnalul a trecut în altă comună. Să așteptăm dragi cititori să vedem ce vor mai însemna pionierii din acele locuri.

Geta COSTIN

Intilnire cu Eminescu

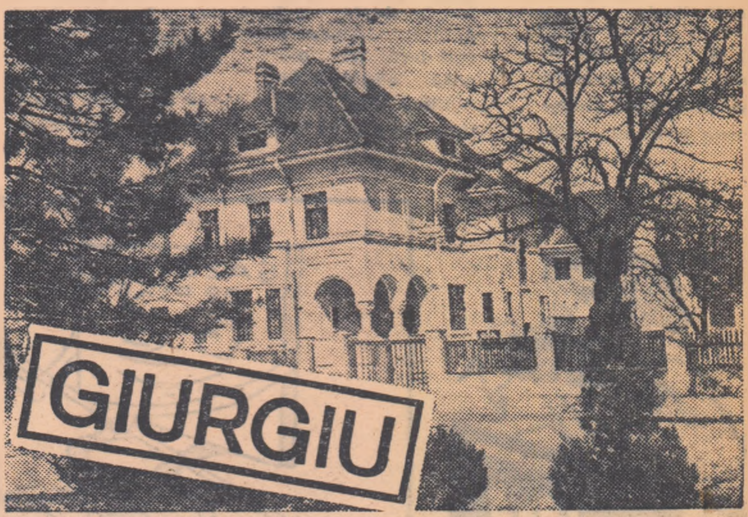
Zelinski Elena și-a început povestirea: „Il prețuim nespus de mult pe marele nostru poet Mihail Eminescu. De mic copil, el a știut ce-i sărăcia. Adesea frigul și foamea i-au întovărășit viața. Codrul, poienile înverzite, graiul poporului nostru, dorințele lui, au fost cîntate de Eminescu în poeziile sale".

Așa ne-a scris Mariana Pascu de la Școala medie mixtă nr. 2 din Cîmpulung Muscel despre adunarea închinată lui Mihail Eminescu. Pionierii au vorbit despre copilăria, viața și opera scriitorului. Ca să cunoască mai bine locurile pe unde a trăit și a umblat Eminescu, au făcut o mică expoziție. Adunarea s-a încheiat cu o șezătoare, unde pionierii au recitat din opera marelui nostru poet.

Scurte știri

Veniți prieteni înaripați

A devenit o tradiție pentru pionierii din comuna Ceacu, raionul Călărași, primirea păsărelelor care se întorc în țara noastră. Ca în fiecare an, pionierii au început să construiască la cercul de mîini îndeminatice căsuțe pentru păsărele. Cînd vor fi gata, le vor agăța în pomii din curtea școlii. „Prietenii înaripați pot să sosească" — așa își încheie scrisoarea Anghel Maria și Florea Elena, de la școala din comuna Ceacu.

Giurgiu, port la Dunăre!... E, deci, firesc ca în acest oraș, la Casa pionierilor, să se afle un bun cerc de navo-modele. Apa învolburată la doi pași, activitatea în cerc, cîte vise înaripate nu trezesc ele în sufletele celor ce frecventează Casa pionierilor de aici!

INFORMAŢII — ŞTIRI — REPORTAJE — NOUTĂŢI ŞTIINŢIFICE

COLONIILE LUPTĂ

Întreaga omenire progresistă sărbătoreşte mîine „ZIUA INTERNAŢIONALĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COLONIALISMULUI".

Colonialismul, această plagă a lumii civilizate, a apărut la începutul secolului al al XVI-lea, o dată cu marile descoperiri geografice. Veacuri de-a rîndul, coloniile au fost transformate în furnizoare de materii prime, iar locuitorii siliţi să muncească pentru cotropitori. Pentru popoarele subjugate, urmările regimului colonialist sînt nespus de grele şi dureroase. Populaţia din colonii este analfabetă în proporţie de 85—90%. Pînă la eliberare, din cei 1.600.000 de copii marocani de vîrstă şcolară, învăţau numai a opta parte. In Sudan, numai 18%, în Nigeria 1,3%, în Mauritania 2,7% din copii sînt şcolarizaţi.

Deobicei, fotografiile îi reprezintă pe băştinaşi, mai ales pe africani, aproape despuiaţi. Ei umblă astfel fiindcă n-au ce îmbrăca. Căci ţăranul fără nici un petic de pămînt sau muncitorul din minele de uraniu sau diamante care primeşte doar o şesime din salariul unui european nu au cu ce-şi cumpăra haine.

Din cauza condiţiilor mizerabile de trai, a lipsei de asistenţă medicală, populaţia din colonii este decimată de holeră, lepră, malarie şi alte boli. In Dakar, colonie din Africa franceză, la 17 milioane de locuitori nu există decît 15 spitale şi un singur medic la 10.000 de locuitori. Mortalitatea la copii ajunge pînă la 50%. Sub regimul colonial, populaţia Congoului, Algeriei, Sudanului, a scăzut aproape la jumătate.

Sclavia este încă în floare în unele colonii. In Angola, sub paravanul aşa-ziselor „contracte de muncă", plantatorii portughezi obţin fără plată mîna de lucru de care au nevoie.

Avînd înainte exemplul Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, coloniile s-au ridicat la luptă. India, Birmania, Tailanda, Egiptul, Tunisia, Marocul, Sudanul, şi-au cucerit independenţa. La începutul lunii martie, prima colonie de culoare din imperiul britanic va deveni stat suveran. E vorba de fosta Coastă de Aur care se va numi pe viitor Gana.

In ciuda teroarei, popoarele din colonii luptă eroic. Cu toate greutăţile pe care le întîmpină, ele se organizează. Peste tot iau fiinţă partide muncitoreşti, sindicate, ligi ale tineretului. Peste tot, pămîntul arde sub picioarele colonialiştilor.

Avînd de partea lor simpatia tuturor popoarelor iubitoare de pace, în frunte cu Uniunea Sovietică, popoarele din colonii cer dreptul la viaţă liberă, la suveranitate şi independenţă naţională.

Poporul romîn, care a cunoscut în trecut asuprirea, sprijină năzuinţa dreaptă a tuturor ţărilor oprimate.

M. ROSU

Colonialismul francez a pus în joc forţe militare numeroase şi mijloacele cele mai barbare spre a reprima mişcarea de eliberare a poporului algerian şi pentru a rămîne stăpîni pe bogăţiile Algeriei. Alături de poporul subjugat sînt însă toţi oamenii cinstiţi din lume. Insăşi poporul Franţei sprijină năzuinţa algerienilor, organizînd deseori, aşa cum se vede în fotografie, manifestaţii de protest împotriva măsurilor criminale luate de colonialişti.

★ ★ ★

SONDORII

Te freci la ochi, ţi se pare că nu vezi bine: o matahală bătoasă, cu fruntea cocoţată în slăvi, se plimbă agale pe coasta dealului. Să fie un „gigant" din paginile vreunui basm? La naiba nu! E o sondă. Mai bine zis turla unei sonde. O turlă plimbăreaţă...

Spectacolul a devenit obişnuit prin văile aurului negru, la Cîmpina, la Moreni, la Pucioasa, la Tîrgovişte. Cînd sonda nu mai foloseşte acolo unde a fost instalată, trebuie mutată altundeva. Dar, ca să nărui multa ei schelărie ce se înalţă pînă la cer şi pe urmă s-o montezi din nou, trebuie timp şi trudă. Atunci s-a recurs la mutatul „în picioare". Zdravăn ancorat, uriaşul pleacă la plimbare în opinteala şi huruitul tractoarelor. Treaba nu-i simplă, dar cei cu experienţă o fac uşor şi chibzuit. Intrebaţi-l pe meşterul Dumitru Iliescu, un as al acestui gen: numai anul trecut, el cu echipa lui au executat 14 mutări.

Dar în lupta neobosită pentru a smulge pămîntului îndărătnic comorile lui de ţiţei, e angajată o adevărată armată, împărţită pe specialităţi. O astfel de armată îşi are cartierul general la întreprinderea de foraj Moreni. Armata aceasta are 10 unităţi, adică 10 granice (instalaţii de foraj) risipite în 3 raioane. „Ostaşii" au şi ei diferite calificări. Unii montează turle, alţii le mută, alţii forează. Toţi au declarat război înverşunat solului (cîteodată tare nesupus) şi mai ales timpului. Patria are nevoie de cît mai mult petrol; timpul de forare trebuie scurtat. Şi este. Se folosesc pentru asta toate mijloacele. Au pus pompele să funcţioneze paralel. Au dat sapei de foraj turaţie şi apăsare mai mare. Au folosit forajul cu turbina, forajul cu apă, au mecanizat toate operaţiile.

Iată, să facem un popas la sonda tineretului, unde lucrează brigăzile utemiste conduse de Vasile Dobrică şi Ion Modolea. O mînă de băieţandri negricioşi (o fi soarele ori ţiţeiul de vină?) forfotesc grăbiţi în jurul granicului. Mînuiesc fără multă larmă aparatele. Geologii, înaintea lor, au luat aici pulsul pămîntului. Iar ei, ca nişte sanitari pricepuţi, înţeapă pacientul. Sapa sfredeleşte în adînc, muşcînd lacomă strat după strat, stîncă după stîncă şi lut, şi scuipă afară prin tuburi o pastă moale. Curînd sapa va ajunge la tainiţa de milenii a zăcămîntului. Şi va ţîşni la lumină, în loc de noroi, bogăţia albastră a petrolului. Degeaba pămîntul pune în calea îndrăzneţilor căutători cremene şi munţi de argilă. In numele belşugului şi al fericirii patriei, aceştia îl vor învinge.

Al. MIHU

RADIO GLOB

• Din Bundestagul (Adunarea Naţională) Germaniei Occidentale, fac parte 118 „funcţionari particulari", (tituiatură care camuflează pe marii bancheri), 57 fabricanţi, 41 avocaţi, 97 funcţionari de stat şi numai cîţiva muncitori.

• Sute şi mii de englezi îşi părăsesc anual patria. Cauza este şomajul, viitorul nesigur. Un număr de 500 studenţi de la Universitatea din Cambridge au declarat că vor să emigreze „din cauza lipsei de perspective şi de posibilităţi din ţara lor".

• In urma tratativelor care au avut loc la Aman, s-a hotărît anularea tratatului de alianţă anglo-iordaniană. In scurt timp, Anglia va trebui să-şi retragă forţele armatei de pe teritoriul Iordaniei.

• Docherii care deservesc portul New-York şi 4000 de marinari au declarat grevă. Din această cauză, nici un vas care soseşte din Europa nu poate fi descărcat. Marile transatlantice, vor fi nevoite să ancoreze în alte porturi americane.

Ştiinţa

Despre ţări şi popoare
TRIBUL ONA

La începutul secolului nostru, aproape întreg teritoriul Ţării de foc a trecut în mîinile veneticilor, căutători de aur. Indienii au rămas înghesuiţi numai în codri şi mlaştinile de nepătruns. Au fost goniţi de pe locurile lor şi paşnicii indieni ai tribului „Ona" care s-au retras peste rîul Rio-Grande. Indienii Ona erau oameni înalţi, puternici şi neîntrecuţi vînători. Dar la capătul de sud al Ţării de foc era prea puţin vînat. Guanako — animale din familia lama pe care indienii le vînau pentru carne şi lînă — începuseră să dispară şi atunci indienii au început să vîneze oi din turmele străinilor noi veniţi. Acest lucru a stîrnit persecuţii crude împotriva populaţiei băştinaşe. Crescătorii de vite angajau vînători cărora li se plăteau sume mari de bani pentru fiecare indian ucis.

Crescătorii de oi căutau să-şi justifice cruzimea punînd tot felul de minciuni pe seama indienilor. Ei îi descriau pe paşnicii indieni ai tribului Ona ca pe nişte fiare sălbatice, care atacă banditeşte şi săvîrşesc crime. Indienii încercau doar

să-şi apere vieţile lor şi pădurile în care vînau.

Pe insulă au fost trimise trupe pentru reprimarea indienilor din tribul Ona. Aceştia, înarmaţi numai cu arcuri şi suliţe, erau ucişi cu sutele de către soldaţi.

Ei nu aveau conducători. Se închinau unei fiinţe supreme — timaukel şi credeau că pe oamenii cei buni el îi va lua în cer, unde e loc bun pentru vînătoare, iar pe cei răi îi va pedepsi şi îi va lăsa în frig şi în întuneric.

Indienii Ona duceau o viaţă de nomazi, cutreerînd întinsele cîmpii ale insulei. Trecînd pe locuri noi, ei îşi făceau corturi acoperite cu piei de animale, pămînt, papură şi coajă de copaci. Dormeau în corturi pe lîngă focuri care ardeau toată noaptea.

Urmărind turmele de guanako, vînătorii se foloseau de orice adîncitură, de orice tufiş pentru a se apropia pe nesimţite de animal. De la distanţa de 50 de metri şi chiar mai mult ei ocheau cu săgeţile fără greş.

Cînd pe malul unei lagune sau pe o stîncă de pe malul mării se aşeza o colonie de cormorani, raţe sau pescăruşi, indienii veneau noaptea cu torţe făcute din coajă uscată de copac, muiată în grăsimea de balenă sau focă, care ardeau cu flăcări mari. Păsările speriate şi orbite de lumină, începeau să zboare încolo şi încoace şi în această învălmăşală indienii le ucideau cu bîtele.

Indienilor nu le erau cunoscute nici olăria, nici ţesătoria. Femeile împleteau coşniţe din trestie şi stuf. Aceste împletituri erau făcute cu atîta iscusinţă, încît apa nu trecea prin ele iar coşniţele înlocuiau chiar vasele de lut.

Ca îmbrăcăminte indienii Ona foloseau numai piei de guanako şi de vulpe. Adesea, însă, ei umblau complet goi.

Se spune că odată un misionar a întrebat pe un indian dacă nu îngheaţă într-o astfel de „haină" în timpul iernii. Arătînd spre faţa misionarului, indianul l-a întrebat.

— Dar asta de ce nu îngheaţă?

— Asta e faţă, — dădu din umeri misionarul.

— Ei bine, la noi totul e faţa — răspunse indianul pe loc.

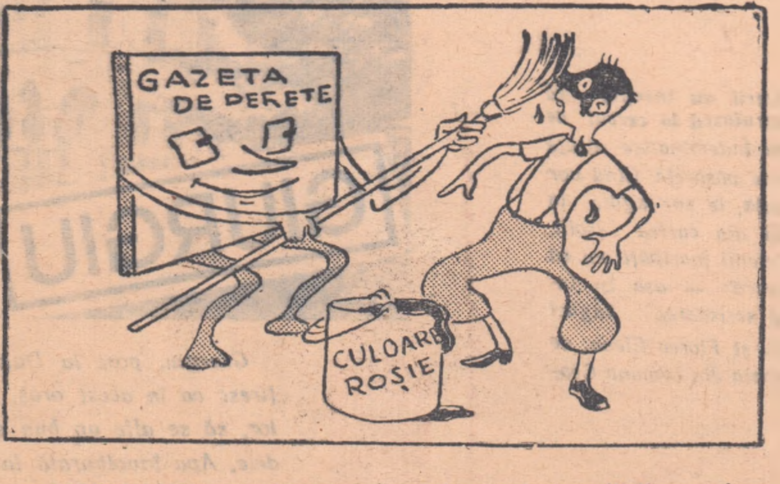
Indienii îşi ungeau părul şi pielea cu grăsime de focă. Feţele şi le pictau cu lut roşu şi galben amestecat cu grăsime, precum şi cu o vopsea neagră preparată din funingine. Culoarea dungilor şi a liniilor trase cu multă fantezie şi imaginaţie, însemna necaz, bucurie, război sau pace.

Aşa trăiau oamenii din liniştitul trib Ona.

Dar odată cu venirea aventurierilor de tot felul: spanioli, portughezi, şi alţi doritori de îmbogăţire, numărul indienilor din tribul Ona a început să scadă cu repeziciune. In goana lor după aur veneticii au nimicit în masă pe localnici. In anul 1946 cînd s-a făcut ultima numărătoare a populaţiei, mai erau doar 40 de oameni.

Astăzi, cei cîţiva indieni ce au mai rămas din marele trib Ona, muncesc ca argaţi pe la fermele de vite de prin împrejurimile oraşului Rio Grande.

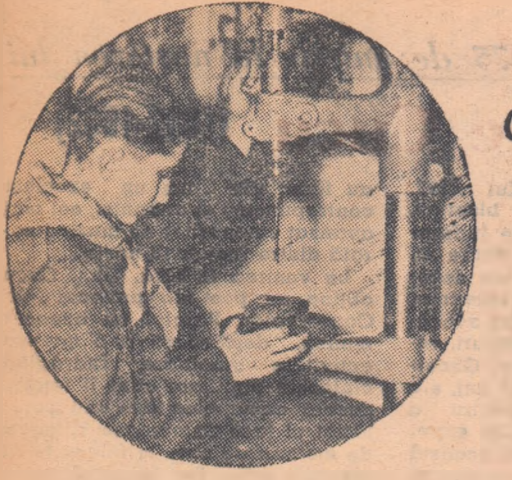

DUŢA VASILE, este leneş şi obraznic. La toate criticile care i se fac la gazeta de petre, rămîne indiferent.

GAZETA DE PERETE — Poate aşa, o să roşească puţin?!

Pregătește-te pentru viață

Mikó Zoltán lucrînd la bormașina electrică de la Casa pionierilor din Oradea.

Pe Petru Lăcraru l-am întîlnit în atelierul de fierărie al depoului C.F.R. din Piatra Olt. Se învîrtea de colo, colo ca o sfîrlează.

— Mai stai locului, las-că batem noi la nicovală. Tu să mai crești!

— Nu-s bun de fierar, nea Oprane? — se burzului puțin Petre.

Eram nedumerită: ce treabă are puștiul acesta într-un asemenea atelier și de ce l-au supărat vorbele tovarășului Opran?

— Ce faci tu aici? l-am întrebat.

— Practică! Nu credeți? Călesc fierul, îmi răspunse puțin intrigat.

Am privit atent la bucata de fier înroșită, la îndemînarea cu care o modela cu ajutorul barosului și m-a uimit siguranța cu care lucra. Parcă ar fi fost de cine știe cînd fierar

— ...O să iasă fierari pricepuți din prichindeii ăștia. Ii avem aci numai de cîteva luni, dar fac treabă. Ni-s dragi, că abia așteptăm să vie lunea și miercurea să facă practică în atelierul nostru. Cînd se întîmplă să nu vină vreunul, parcă ne lipsește ceva. Iaca aici e cuptorul lor, se grăbi să-mi povestească, un fierar bătrîn, nea Marin cum îi spun copiii.

Am aflat că, aici, copiii de la școala de 7 ani din comună lucrează cîte două ore pe săptămînă. Vor să se deprindă de mici cu îndemînarea de a face ceva și pe lîngă casa părintească. Am vizitat și atelierul de tîmplărie al depoului unde i-am cunoscut pe Radu Ionescu și Mircea Coandă, care tocmai încleiau ciocănelele de lemn. Copiii mi-au arătat și ce lucraseră pînă atunci. O mulțime de ciocănașe, toporașe de fier, șurubelnițe, dălți și chiar ace pentru cercul de împăiat păsări al școlii. Stăteau toate frumos rînduite într-un raft din cancelarie.

Am discutat mult timp cu viitorii fierari, tîmplari sau sondori, care vor ieși din acești mici meșteri de acum. Mi-au destăinuit și cîte ceva din planurile lor. La sfîrșitul anului vor face o expoziție cu obiectele care le-au lucrat la orele de practică. Mi-au povestit și despre dragostea cu care i-au primit și-i înconjoară acum muncitorii de la depoul C.F.R.

Așa se pregătesc pionierii din clasa a VII-a din Piatra Olt să intre în viață. Mai au puțin și fiecare va trebui să-și aleagă o meserie. Iar peste cîțiva ani, mulți dintre ei vor lucra alături de părinții lor în depoul C.F.R.

E. CHIRAN

Răsfoind REGULAMENTUL

I. Indatoririle pionierului sînt:

b) să învețe cu hărnicie.

Valentin e îngîndurat. In clasa lor aproape toți sînt pionieri. Și el?...

— Dar nu! Mă apuc de lucru, își spune în gînd. Și hotărît, deschide cartea, caietele, moaie încet tocul în călimară...

— Valentine... Hai la fotbal.

— Oleacă mai tîrziu! Să-mi scriu.

— Așa? face supărat Marcu Petre, căpitanul echipei. Să poftești altă dată să mai joci.

Și Valentin se lasă înduplecat. Spuneți și voi, poate el oare pentru niște păcătoase de teme să nu mai facă parte din echipă? N-ai zice nimic dacă s-ar juca un ceas, două. El se joacă însă pînă seara tîrziu. Foamea sau strigătele mamei îl mai adună de pe drumuri.

Așa a trecut primăvara. In catalog în dreptul numelui său ici, colo, cîte un trei, în colo, numai unul și doi.

Urmarea v-o închipuiți cu toții. La sfîrșitul anului școlar cînd s-au afișat listele în frunte era chiar el, Moraru Valentin. Dar mai alături, cu litere de-o șchioapă scria: repetent.

Se spune că băieții sînt „tari", că nu plîng. Valentin însă a plîns, a plîns cu lacrimi mari. La început dădea vina pe minge, șotron sau săniuță. Ele erau vinovate că el nu a fost făcut pionier că a rămas repetent, că prietenii cei adevărați l-au părăsit. Apoi și-a dat seama că vinovat era chiar el. Grea a fost vacanța aceasta. Hotărîrea însă era luată. Și iar se spune că atunci cînd te frigi cu ciorbă, sufli și în iaurt. Așa și el. Cînd a repetat clasa a V-a a învățat mult. Ii era tare greu, ce-i drept, dar acum nu mai bătea drumurile și învăța pînă seara tîrziu.

Valentin este acum în clasa a VI-a și trăiește prin părțile Hîrlăului. Și dacă vreți să știți situația lui la învățătură am să v-o spun chiar eu: la matematică și limba romînă este cel mai bun elev din clasă. Tot așa și la celelalte materii. Se mai întîmplă cîte odată să primească cîte un doi, dar imediat și-l corectează. In afară de asta pionierii detașamentului clasei a VI-a au apreciat perseverența lui. De la repetenție la primul din clasă, nu-i ușor. Așa că nu de mult a primit și cravata roșie iar datoria de a învăța și-o îndeplinește cu hărnicie.

G. GHEORGHE

Cum vorbesc și scriu unii copii

Dragii mei,

Nu știu cine mi-o fi făcut reclamă — că aș fi adică o figură în literatură și în oratorie — da' știu că nu mai am o clipă de liniște: toată vremea trebuie să răspund la scrisori! Știți voi însă, drăguților, ce fel de scrisori?... Iți merg la inimă cînd le citești, nu alta! Numai ce-i vezi că încep: „Dragă tovarășe..." Sau: „Iubitul meu prieten... Iți scriu, drăguță, din îndepărtata regiune..."

Și, uite, tot de-astea. Păi, spuneți, se poate să nu le răspund? Nu se poate, așa-i?

Ei, și atunci, dacă nu se poate, m-am gîndit că e bine ca așa, din cînd în cînd să public cîte un fragment din scrisorile primite din partea cunoscuților — bineînțeles, din cele „alese", ca-[...]i-au plăcut mie mai mult [...]are, fără doar și poate, o să vă placă și vouă.

Și, pentru început, iată cîteva spicuiri din scrierile cîtorva prieteni

Primul fragment, alcătuit cu mult respect față de limba romînă, a fost cules dintr-o teză de romînă de pe trimestrul II.

Autorul vrea să-l tipărească în ale sale „Opere complete" ce vor apărea curînd în Editura „Scrie-corect".

Iată fragmentul (autorul vorbește despre poezia „Iarna pe uliță", de G. Coșbuc.)

„Pe uliță alergă copi vesel. Ce mai zarvă fac. Uni cad în zăpadă".

Așa-i că v-a plăcut și vouă? Păcat că nu pot cita — din lipsă de spațiu — întreaga teză. De remarcat însă că profesoara de romînă, din „invidie", i-a notat-o cu nota 2! Dar ce să-i faci, așa e lumea, rea!

Și acum, un fragment mai bogat dintr-o altă teză (subiectul era „Critica societății burghezo-moșierești în opera „O scrisoare pierdută"):

„Cațavencu vrea să ia scrisoarea lui cetățeanu turmentat, că dacă nu-l alege, el public scrisoarea în Răgnetul Carpaților."

Ce părere aveți de asemenea construcție de frază? Nu mai vorbesc de alte greșeli.

Dacă ar mai fi trăit Caragiale, tare s-ar fi minunat și el de asemenea opere literare.

Dar, să nu vă mai țin de vorbă, poate aveți și altceva de făcut

Al dumneavoastră prieten
NAE LIMBĂ-ASCUȚITĂ

P. S. *Dat fiind că cele ce vreau să vă aduc la cunoștință sînt o mulțime, voi continua să vă scriu și în numerele următoare.*

N. L.

Școala, grădina, livada, toate sînt astăzi ale lor. De aceea copiii din Flăminzi le și îngrijesc cu drag. Iată, de pildă, pe Achiței Vasile, Vasiliu Aurel și Ivasuc Maria la lucru.

O EXPOZIȚIE ORIGINALĂ

Pînă nu de mult, în unitatea noastră pionierii își păstrau în așa fel caietele, încît îți venea greu să crezi că aparțin unor elevi din clasa a V-a, a VI-a sau a VII-a.

Unul — plin cu pete de cerneală, altul — mîzgălit și cu nenumărate greșeli. Mai erau caiete după care aflai imediat ce-au mîncat stăpînii lor în ultimele zile. Acest lucru ne-a dat de gîndit nouă, colectivului de conducere al unității. Intr-o adunare am hotărît să facem o expoziție cu caietele îngrijite și tot acolo să expunem și cele mai urîte caiete din școală. A doua zi, cu ajutorul tovarășilor profesori, am strîns caietele și am organizat expoziția.

N-a trecut decît o singură recreație, și vestea despre expoziție s-a răspîndit în toată școala: rezultatele au început să se arate chiar de a doua zi. Acum, după aproape o săptămînă, toți elevii școlii noastre au caietele mult mai îngrijite și lucrează cu atenție temele pentru acasă.

Ion MUNTEANU
cl. a VII-a, Comuna Ivănești, raionul Vaslui

Ce să mai cred?

Așa-i! N-am mai stat cam de mult de vorbă cu voi. Așa se întîmplă cînd ai treburi pînă peste cap. Dar stați, ce voiam să vă spun? Aha, exact, voiam să vă povestesc o întîmplare de la Periceiu, un sat din apropierea Șimläului Silvaniei. Iar Șimläul Silvaniei e în regiunea Oradea

Și acum să vedeți despre ce-i vorba.

Găsindu-i pe copii în recreație, am intrat într-a IV-a să stau de vorbă cu pionierii de acolo.

— Bună ziua

— Bună ziua. Cu cine vrei să vorbești?

— Cu președinta detașamentului vostru.

— Cum? Cu ce președintă vrei să vorbești? a... vrei să spui conducătoarea detașamentului. Ea e. Și-mi arătă cu degetul o fată din banca a doua, de lîngă fereastră

Auzind discuția noastră, Maria veni și-mi spuse:

— Eu nu-s conducătoare, eu is ajutoarea detașamentului Elisabeta e șefa

— Ba nu-i adevărat, eu am fost anul trecut...

Nu știam ce să cred. Nici prin minte nu-mi trecuse că s-ar putea găsi pionier care să nu-și cunoască președinta Dar ce să mai vorbesc? M-am convins acum cu ochii mei că ei nici nu știu că nu se mai spune conducător.

Nici nu știu ce să fac. Să vă mai povestesc sau să mă opresc aici. Mi-e că, dacă mai vorbesc, o să se încurce ițele de tot. Dar, pentru că v-am promis... fie.

Ca să-i scot din încurcătură, am schimbat discuția

— Cîți pionieri sînteți voi?

— La noi în detașament sînt... sînt.. dar să vezi, Gheorghiță, mi-au zis ei, mai sînt și într-a III-a. Și aceia fac parte tot din detașamentul nostru.

— Da? Și cîți sînteți cu toții?

— 18 Adică 20

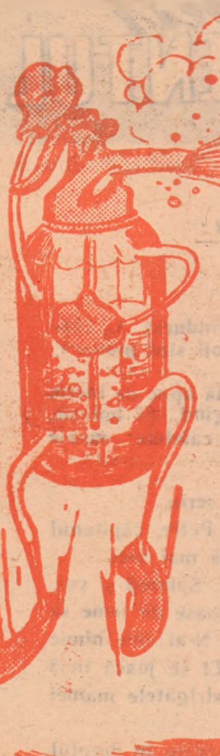
— Ba nu-i adevărat, sîntem 22, interveni o fetiță. Adică ia stai, mi se pare că într-a III-a sînt mai mulți. Și Terezia, care-mi vorbea, începu să numere pe degete.

In sfîrșit am aflat. Sînt 24 de pionieri. Dintre care, mai bine de jumătate au și uitat de cînd nu mai poartă cravata. Uf, da' greu a mai fost!

Pînă la urmă am aflat atîtea că, de m-aș apuca să vi le spun, nu termin nici într-o săptămînă. Nu tu grupe, nu tu adunări, activitate de nici un fel. Zău, nici nu știu ce să cred despre ei! Poate voi, veți găsi vreo cale să puteți să-i ajutați. Cred că împreună, pînă la urmă vom reuși să facem în așa fel încît să se îndrepte treburile, să putem spune că într-adevăr în clasa a IV-a de la Periceiu, sînt pionieri.

GHEORGHITA REPORTERUL

Vasile Mănuceanu

Sifonul

Are dumnealui o coadă
Țeapănă și cam neroadă
Și în semn de fudulie
Și-a spoit-o argintic.

Dacă-l calci pe dînsa, țipă
Și îi sare țîfna-n pripă,
Azvîrlind pe nări — biciușcă-
Fum și abur care mușcă.

Aburu-n pahar se stinge
Dar zvîcnește ca o minge,
Prefăcîndu-se-n răscoală
De țințari și sfîrîială.

Turbă, sare de mînie,
Clocotește parcă-i vie.
Dar, cu toate că înțeapă,
Tu să știi: e numai apă...

Crai nou

Căprioarele din vis
Ușa tinzii au deschis
Și făcîndu-și ochii stele
Mi te-au priveghiat cu ele...

Și — făcîndu-și geana fir,
Ți-au urzit un coviltir:
Să nu plouă, să nu ningă,
Nici un rău să nu te-atingă...

Și s-au dus, năluci plăpînde,
Spre tărîmurile blînde
Cu povești și cosînzene,
Cu maci roșii în poiene...

Ca să nu zici tu că mint,
Ți-au lăsat un semn
de-argint:
Corn subțire și stingher,
Care uite-l sus pe cer...

Fata din oglindă

Fata din oglindă are
Gura ca a ta: o floare,
Și de mult ce-ți seamănă
Parcă ți-ar fi geamănă.

Insă nu se poate, nu,
Așa soră să ai tu...

Scoasă e ca din cenușă;
S-a mînjit cu corcodușe
Pe ureche și pe față
Și la păr e cam lăiață.

Hai, ajută-mă s-adun
Perii, pieptene, săpun,
Toată zestrea priincioasă
Ca s-arate iar frumoasă.

Face mofturi? Umflă buza?
Las-o-n plata ei, ursuza,
Și fiindu-i tu dădacă
Fă ce nu vrea ea să facă.

Condeiul

In surceaua de-o copcică
Agera ca o suveică
Și cu care tu, păpușă,
Smîngălești pe cîte-o ușă,
Sînt robite și închise
Gînduri, farmece și vise.

Cînd o porți în dreapta mică
Poart-o blînd, dar fără frică
Și-n iubire cuvioasă,
Că e pasăre aleasă:
Cîntecele pe pămînt
De la ea purced și sînt.

75 de ani de la nașterea lui

Gheorghe Cucu (1882-1932)

Era prin toamna anului 1899. Trei tineri, cîntăreți de biserică, dornici de învățătură, se îndreptau spre București. Doi dintre ei, numele nu interesează, vor deveni, unul avocat, celălalt veterinar, profesiuni care, în special avocăția, aduceau, în acele timpuri, venituri serioase. Al treilea, Gheorghe Cucu, în vîrstă de 17 ani, s-a înscris la conservator pentru a urma compoziția. Știa din experiența înaintașilor săi că această meserie nu-i putea aduce nici avere nici bogăție. Oficialitatea timpului nu avea timp și nici interes să sprijine pe compozitori și pe artiști în general. Dar tînărul mai știa că poporul a primit cu entuziasm creațiile lui Ciprian Porumbescu sau Gavril Muzicescu. Și aceasta i-a dat tăria să nu se sperie de greutățile ce aveau să vină.

Născut la 23 februarie 1882 în casa unui modest plugar moldovean din Puești, tîrgușor lîngă Bîrlad, Gheorghe Cucu cunoaște de mic sărăcia și nevoile. In același timp însă mai cunoaște și doinele țăranilor și cîntecele lor de revoltă ori de voie bună. Acestea vor influența adînc sensibilitatea copilului. Era cît un nod cînd țăranii îi ascultau vocea frumos timbrată, cîntînd la strană alături de dascăl. Părinții săi împovărați cu alți 4 copii consimt bucuroși la cererea lui Ion Butoi, fratele mamei și el cîntăreț la biserică, să-l dea la învățătura psaltichie pe micul Cucu. Același Ion Butoi, sensibil la dragostea pentru muzică a băiatului, îl sfătuiește să meargă la București, ba chiar îl ajută și cu bani din modestele sale cîștiguri.

Ajuns la București, Gh. Cucu devine elevul lui D. G. Kiriac care îl ia sub grija sa părintească. Înființîndu-se corala „Carmen" care avea să joace un rol însemnat în promovarea creației corale romînești, Gh. Cucu apare pe scenă în calitate de cîntăreț — avea o voce plăcută de tenor — interpretînd lucrări ale profesorului său, ale lui Ion Vidu și Timotei Popovici. Mai tîrziu, datorită acestui cor, el va cunoaște zorii primelor succese componistice cu ocazia executării corurilor sale „Frunză verde baraboi" și „Cimbrișorul".

Absolvind conservatorul în mod strălucit, e ajutat de către Kiriac să poată merge la Paris pentru completarea cunoștințelor, urmînd ca în același timp să conducă și corul capelei romîne de aci. Cursurile de la Școala Cantorum au făcut din Cucu un excelent contrapunctist și armonist, cel mai avansat compozitor de muzică corală dintre înaintașii noștri.

La venirea în țară, Gh. Cucu obține un post de profesor la Conservator. Paralel cu această muncă, desfășoară și o intensă activitate creatoare. Îndrăgind cîntecele populare care îi fermecaseră auzul încă din anii copilăriei el face numeroase culegeri de melodii pe care le folosește în creațiile sale. De asemeni este autorul unei culegeri de 200 colinde populare.

Cîntecele sale, avînd melodii simple, izvorîte din sufletul poporului, măiestrit prelucrate, ne sînt prezentate în cele mai diferite forme: cîntecele pentru copii, pentru voce cu acompaniament de pian pentru 2 sau 3 voci egale, pentru cor bărbătesc sau cor mixt. Ceea ce caracterizează personalitatea lui Cucu este, îndeosebi, o notă de tristețe uneori cu accente de revoltă. Dacă în „Haz de necaz" băieții fac glume pe seama Leanei care și-a scăpat salba-n fîntînă sau în „Foaie verde de doi brazi" sînt compătimiți soldații care la bătaia din Carpați „Stau în arme rezemați / Nebăuți și nemîncați" apoi în „Blestemul" tînărul părăsit de iubită o blestează „Să ardă iia pe ea / Cum arde inima mea". Aceeași tristețe se remarcă și în corurile „Cîntec de dor" unde tînărul se usucă de dorul iubitei „Ca un[...] de luminare / Cînd îl pui vară la soare", și în ultima sa lucrare, minunatul cor mixt „Om fără noroc".

Gh. Cucu în afara marilor sale calități artistice a avut și un suflet generos. Nu o dată el putea fi văzut scoțînd bani din buzunar pentru a plăti taxele elevilor modești sau împărtășind bucuros cunoștințele sale, celor care-l solicitau. Mulți dintre elevii săi sînt astăzi compozitori și dirijori de seamă.

Puțin timp înainte de moarte, scria fiului său: „Muncește, dragul meu, fii onest, orice ar fi. Bucură-te de viață dar cu măsură și fără abuzuri. Caută frumusețea pretutindeni"...

Zilele acestea se împlinesc 75 de ani de la nașterea compozitorului. El a murit tînăr, în plină înflorire a talentului său dar lucrările lui sînt larg îmbrățișate de popor și amintirea sa, păstrată cu venerație de către iubitorii de muzică.

M. PAUN[...]

JOCURI

Monoverbe cu incastru anagramate

MONOVERB... CU PICIOARE

MONOVERB... ASTRONOMIC

MONOVERB... ZBURATOR

Nicuță Tănase

Acțiunea P. 1500

(Continuare din nr. 13)

— Mă lăsați să mai viu pe la mama?

— Da.

La sfîrșitul săptămînii ailalte îi face ieșirea. Azi e vineri, o să stau fără mamă o săptămînă.

Cobor scările cîte una. Nu mă mai grăbesc. Trec pe lîngă portar. Acum joacă table cu altcineva. Cu un om fără halat. Deschid ușa și ies. Portarul nu-și ridică ochii din table. Am de mers pînă acasă. Nu iau tramvaiul. Merg pe trotuar ca oamenii. Vitrinele sînt luminate. Nu mă opresc la nici una. La cinematograful Gheorghe Doja joacă „Vagabondul". Ies oameni de la film. Niște țigănuși cîntă „Avaramu". Mă uit și eu la poze. Nu le văd. Gîndul îmi e în altă parte. Un om înalt, deșirat, îmi face semn să mă duc la el. Mi s-a părut? Nu! Mă cheamă.

— N-ai două bilete? Iți dau zece lei pe ele.

Dau din umeri.

— N-am bilete.

Mă lasă și pleacă. Plec și eu. Ce i-o fi venit să mă întrebe de bilete?

Intr-un restaurant cîntă muzica. Aud un clopot de tramvai.

Clacsoane de mașini.

„Rufele au ars?"

„N-au ars, mamă!"

Incep să se închidă magazinele. Ultimii cumpărători ies cu pachete. Aud zgomot de obloane, de rulete trase.

Mama poate se vaită acum.

Țigănușii care cîntau „Avaramu" fug pe lîngă mine. Unul din ei îmi trage un șut în fund și fuge. Nu-i zic nimic. Ceilalți rîd și fug mai departe pe Grivița. Și-arată unul altuia cîte un ghemotoc de bani.

Sînt lustragii, că sînt murdari de cremă. Au luat-o iar la fugă. Ce de bani aveau!

Am ajuns acasă. In toate camerele e lumină. Nu s-a culcat nimeni. Și odaia noastră e luminată. Cine o fi la noi? Mama? Rufele arse nu mai sînt pe pat unde le lăsasem. Sînt făcute pachet sub masă. A făcut cineva curățenie. Pe masă e ceva acoperit cu un șervet. Ridic șervetul. Mîncare. Mîncare pentru mine. Alături de pîine e și un cornet cu semințe. Nu mi-e foame, dar mănînc. Mă trîntesc pe pat și mă uit în tavan. Ce o să facă mama cînd o vedea rufele arse? De ce am mințit-o? Trebuia s-o mint!

E ziuă, mă frec la ochi. Vreau s-o întreb pe mama cît e ceasul. Imi aduc aminte de cele întîmplate. Sînt singur în cameră. Mi-aduc aminte că am adormit cu lampa aprinsă. Becul nu mai ardea. Pe masă o cană cu lapte, o felie de pîine cu marmeladă și un pachețel lîngă ghiozdan. O fi venit mama? E sîmbătă? Am dormit atîta? Mă uit la ceas. Era 12. Nu se poate. Stau nemișcat să aud bătăile ceasului. Nu le aud. A stat ceasul. Nu l-a întors nimeni. Mănînc bucata de pîine, beau laptele. Cine le-a adus?

Femeia cu albeață la ochi vine în prag.

— Nu te duci la școală?

Ii zic săru'mîna. N-o întreb nimic de mîncare. Nici ea nu-mi zice nimic. Se duce în curte. Omul mărunțel amestecă vopsele în niște cutii de conserve. Imi iau ghiozdanul, scot suta de sub fața de masă și o pun de-asupra. Incui ușa. Las cheia în broască. Le zic bună ziua.

— Ai fost la mă-ta, mă?

— Am fost.

— Bine că n-a mierlit-o.

Ce urît vorbește bondocul ăsta, dar e om bun.

MAI JOS, ADUC LA CUNOȘTINȚA TRIBULUI „PANA DE ȘOIM" CELE INTIMPLATE

— Formidabil! Victoraș, avem de dezlegat după masă o problemă grozav de extraordinară. La ora patru vine tot tribul la mine. Și pornim, bineînțeles după ce ne facem un plan de acțiune, în urmărirea fugarului.

— Care fugar?

— Nu știi?

— Alexandrescu Dumitru.

— Unde a fugit?

— Păi, știu eu?... Banditul, după ce făcu fără-de-legea, șterse orice urmă și, fără să se mai uite măcar la locul unde săvîrșise fapta, se urcă în mașină și dispăru.

— Va urma — zice Rădulescu pe nas.

Oprinescu se ia de chică.

— Ce bandit, ce bandit? De ce-l faci bandit pentru atîta lucru?

Chiru se enervează. Incepe să clipească și mai des.

— Tu, Oprinescule, să taci.

— Ba nu tac. Și eu dacă eram în locul lui Alexandrescu fugeam de acasă... De ce l-a bătut tat-su?

(Va urma)

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii", Tel. 7 60 10, 7 61 00. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din școli
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".